

*Гаврисевич Анна Сергіївна,
завідувач відділу
по роботі з іноземними студентами;
Савенко Тетяна Дмитрівна,
кандидат філологічних наук, доцент,
доцент кафедри іноземних мов,
Національна академія статистики, обліку та аудиту*

ВРАХУВАННЯ ПСИХОЛОГІЧНИХ І ЛІНГВІСТИЧНИХ ТРУДНОЩІВ ЗАСВОЄННЯ ЕКОНОМІЧНИХ ЗНАНЬ ІНОФОНАМИ У МІЖПРЕДМЕТНІЙ КООРДИНАЦІЇ В УМОВАХ ПІДГОТОВЧОГО ФАКУЛЬТЕТУ

Сучасна педагогіка розглядає навчання як складний процес взаємодії між викладачем і студентом. Ефективність викладання залежить від того, наскільки успішно відібрані прийоми презентації навчального матеріалу на різних етапах навчання, наскільки повно проаналізовані та враховані особливості контингенту та особливості адаптації до умов навчання.

Специфіка роботи на підготовчому відділенні полягає в тому, щоб допомогти студентам у порівняно короткі строки оволодіти необхідним комплексом знань з метою продовження навчання у вишах країни. Практика показує, що найбільші проблеми пов'язані з вивченням мови спеціальних дисциплін, наприклад, економіки, оскільки саме цей курс вимагає оволодіння протягом року значною кількістю специфічних понять, які не мають аналогів у рідній мові студентів або невідомі їм з практики попереднього навчання на батьківщині, а також великою кількістю лексичних одиниць і мовленнєвих структур наукового стилю мовлення. Багаторічний досвід роботи на підготовчому відділенні дає можливість нам виділити характерні особливості, які спричиняють виникнення труднощів, а саме: а) значні відмінності мовних систем; б) відсутність мови-посередника (для 70% студентів); в) поверхове знання наукової термінології у рідних мовах; г) специфічні риси психології. Вони нерідко підштовхують студентів до відмови від активної участі у заняттях через побоювання допущення граматичних помилок чи неправильної вимови. Викладач економіки у тісному контакті з викладачем-мовником повинен намагатися полегшувати мовні труднощі на початковому етапі навчання, щоб поки що недостатнє володіння студентом мовою навчання не стало одним з основних гальм у вивченні дисципліни, а також закладати основи користування мовою як засобом отримання наукової інформації та обміну нею. Методично важливим і складним є етап введення основної, найбільш значимої та інформативної частини лексичної системи мови науки – наукової термінології.

Система критеріїв відбору лексики різноманітна, але передусім вона враховує поєднаність, словотворювальну та семантичну цінність, багатозначність, частотність вживання, стилістичну необмеженість та нейтральність тощо. Необхідно також враховувати продуктивність (тематичну розповсюдженість) слова, характер розділення, методичну доцільність та деякі інші показники.

Нарощування обсягу лексичного словника у студентів з регіонів різне, у зв'язку з чим слід мінімізувати обсяг лексики наукового стилю мови. Введення частотних термінів-слів, терміносполучень, моделей і конструкцій речень відбувається на заняттях. Неприпустимо давати у домашньому завданні самостійно робити переклад, оскільки багато термінів мають декілька значень, а наявні словники містять зазвичай недостатній запас слів, що, у свою чергу, створює додаткове навантаження у процесі пізнавальної діяльності інофонів і знижує ефективність навчання. Викладач-предметник повинен чітко розуміти і постійно враховувати ступінь підготовки студентів за всіма видами мовленнєвої діяльності (говоріння, письма, читання, аудіювання). Рівень сформованості цих вмінь і навичок у різних контингентів студентів неоднаковий. Наприклад, аудіювання є найскладнішим мовленнєвим вмінням, оволодіння яким потребує тривалої практики. Якщо у студентів з Туркменістану рівень навичок аудіювання вищий, ніж у студентів з Африки, то у китайських студентів він майже відсутній.

Процес розуміння та запам'ятовування декодованої інформації базується на суворому дотриманні на заняттях правил чергування видів представлення інформації (усне мовлення, запис на дошці, постановка проблем питань). Ігнорування цих особливостей створює додаткові труднощі та може призвести до втрати пізнавального інтересу студентів до предмету викладання, впевненості у своїх силах, чи навіть до депресії. Тому удосконалення навчального процесу на підготовчому відділенні тісно пов'язане з проблемою встановлення взаємозв'язків між іноземною мовою і спеціальними дисциплінами, тобто з проблемою міжпредметної координації.

Список використаних джерел

1. Малий І. Й., Леванчук С. В. Питання науково-методичної адаптації викладання економічної теорії для іноземних громадян. *Збірник матеріалів II Міжнародної науково-практичної конференції «Фахова підготовка іноземних громадян в Україні: сучасний стан та перспективи розвитку»*. Київ: Європейський університет, 2014. С. 80-89.

2. Митрофанова О. Д. Научный стиль речи: проблемы обучения. Москва: Русский язык, 1985. 230 с.